

**ПРИСТАПНОСТ ВО
ТУРИЗМОТ:
ПАТУВАЊА НА ЛИЦАТА
СО ПОПРЕЧЕНОСТ**

**ДЕЈАН МЕТОДИЈЕСКИ, ОЛИВЕР ФИЛИПОСКИ,
АНГЕЛКА КЕСКИНОВА, КРИСТИЈАН ЏАМБАЗОВСКИ,
МИЛЕНА ТАЛЕСКА, ЕМИЛИЈА ТОДОРОВИЌ,
ЧЕДОМИР ДИМОВСКИ, МЛАДЕН МИЦЕВСКИ, ЕЛИЗАБЕТА
МИТРЕВА**

**ПРИСТАПНОСТ ВО ТУРИЗМОТ:
ПАТУВАЊА НА ЛИЦАТА СО
ПОПРЕЧЕНОСТ**

ТУРИСТИКА
СКОПЈЕ
2021

Автори: Дејан Методијески, Оливер Филипоски, Ангелка Кескинова, Кристијан Џамбазовски, Милена Талеска, Емилија Тодоровиќ, Чедомир Димовски, Младен Мицевски, Елизабета Митрева

Рецензенти: Нако Ташков, Никола Цуцулески

Лектор: Толе Белчев

Дизајн: Туристика Скопје

Печати: Туристика Скопје

Тираж: 100

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
338.48

338.48:[616.98:578.834

338.48-056.26/.36(497.7)

338.48-056.26/.36(100)

ПРИСТАПНОСТ во туризмот : патувања на лицата со попреченост / Дејан Методијески ... [и др.]. - Скопје : Туристика, 2021. - 148 стр. : илустр. ; 21 см

Фусноти кон текстот. - Други автори: Оливер Филипоски, Ангелка Кескинова, Кристијан Џамбазовски, Милена Талеска, Емилија Тодоровиќ, Чедомир Димовски, Младен Мицевски, Елизабета Митрева. -

Библиографија:
стр. 136-148

ISBN 978-608-4872-09-2

1. Методијески, Дејан [автор] 2. Филипоски, Оливер [автор] 3. Кескинова, Ангелка [автор] 4. Џамбазовски, Кристијан [автор] 5. Талеска, Милена [автор] 6. Тодоровиќ, Емилија [автор] 7. Димовски, Чедомир [автор] 8. Мицевски, Младен [автор] 9. Митрева, Елизабета [автор]

а) Туризам -- Карактеристики б) Туризам -- Ковид 19 -- Пандемија в) Лица со попреченост -- Туризам -- Пристапност -- Македонија г) Лица со попреченост -- Туризам -- Пристапност -- Свет

COBISS.MK-ID 54404869

Содржина

ВОВЕД	6
I. СОВРЕМЕНИ АСПЕКТИ НА ТУРИЗМОТ	8
1. Карактеристики на туризмот	8
2. Регионална дистрибуција на светскиот туризам	14
3. Современи трендови во туризмот	19
4. Влијание на COVID-19 во туризмот	23
II. ПРИСТАПНОСТ ВО ТУРИЗМОТ	34
1. Поим, дефинирање и аспекти на пристапноста во туризмот	34
1.1. Дефинирање на концептот на попреченост	34
1.2. Стареење на населението	37
1.3. Пристапен туризам	38
1.4. Попреченост во патувањата	44
1.5. Туристичка политика и стратегии	47
1.6. Туристичко водење	51
1.7. Публикации за пристапен туризам	54
1.8. Невладини организации	61
1.9. Побарувачка на пристапен туризам	63
1.10. Туроператори и понуда на пристапен туризам	65
1.11. Вработување и обука на лица со попреченост во секторот туризам и угостителство	67
1.12. Туристичка анимација	72

2. Пристапност на објектите во туризмот и угодителството	74
2.1. Пристапни дестинации	74
2.2. Ресторани и сектор храна и пијалаци.....	80
2.3. Хотели и сектор сместување	82
2.4. Транспорт.....	87
2.5. Забавни паркови.....	92
2.6. Објекти на културата	95
2.7. Настани.....	100
2.8. Спорт.....	103
2.9. Бродови за крстарење	108
2.10. Плажи	112
2.11. Шопинг центри	114
2.12. Туристички инфо центри.....	116
2.13. Стандарди за пристапен туризам	117
III. МЕЃУНАРОДНИ ПРАКТИКИ ПОВРЗАНИ СО ПРИСТАПНОСТА ВО ТУРИЗМОТ	119
1. Пристапноста и туризмот во светот	119
1.1. Светска Туристичка Организација.....	119
1.2. Активности на различни земји.....	122
2. Европски практики на пристапност во туризмот....	124
2.1. Пристапноста и туризмот во Германија	127
2.2. Пристапноста и туризмот во Чешка	129

2.3. Пристапноста и туризмот во Словенија.....	131
2.4. Пристапноста и туризмот во Англија.....	133
2.5. Пристапноста и туризмот во Португалија	134
БИБЛИОГРАФИЈА.....	136

ВОВЕД

Книгата „Пристапност во туризмот: патувања на лицата со попреченост“ е наменета за сите кои работат во секторот угостителство и туризам, за академската јавност, студентите, учениците, истражувачите, заинтересираните страни од приватниот, јавниот и невладиниот сектор кои директно или индиректно се поврзани со организацијата на туристички активности. Книгата е изготвена со цел да се збогати постоечката литература поврзана со проблематиката на пристапноста во туризмот од аспект на лицата со попреченост.

Материјалот во книгата е поделен во три основни поглавја. Во првиот дел е опфатен материјалот кој се однесува на современите аспекти на туризмот, карактеристиките на туризмот, како и регионалната дистрибуција на светскиот туризам. Исто така, обработен е материјалот поврзан со современите тенденции и влијанието на COVID-19 во туризмот.

Во вториот дел се разгледува пристапноста во туризмот. Се обработува материја поврзана со дефинирање и анализа на различни аспекти на пристапноста во туризмот, организацијата на патувањата, туристичката политика, туристичките водичи, понудата, профилот на побарувачката и сл. Исто така, посветен е дел на пристапност на објектите во туризмот и угостителството, како: ресторани и сектор храна и пијалаци, хотели и сектор сместување, пристапни дестинации, транспорт, тематски паркови, објекти на културата, настани, спорт, бродови за крстарење и плажи.

Третиот дел е посветен на меѓународните практики поврзани со пристапноста во туризмот. Во овој дел се обработува материјалот поврзан со пристапноста и

туризмот во светот, како и активностите на Светска Туристичка Организација на ова поле. Исто така, се обработуваат и Европските практики на пристапност во туризмот, каде се дадени примери од развиени туристички земи како: Германија, Чешка, Словенија, Португалија и Англија.

Во книгата покрај меѓународните искуства опфатени се аспекти на пристапноста и туризмот во Македонија. Дадени се успешни примери и практики, како и проекти од секторот угостителство и туризам во земјата кои одат во прилог на подобрување на пристапноста во туризмот во земјата.

Во изработката на книгата користена е соодветна стручна литература и релевантни интернет извори од областа на пристапноста во туризмот. Имајќи предвид дека ова е прво издание на книгата, можеби сме пропуштиле некои важни елементи поврзани со пристапност во туризмот и патувањата на лицата со попреченост. За сите забелешки, мислења и коментари, авторите ќе Ви бидат благодарни и ќе ги земат предвид при создавањето на второто дополнето и проширено издание. Исто така, искажуваме благодарност и до сите наши колеги и соработници кои дадоа придонес во обезбедувањето на неопходните материјали за комплетирање на книгата, како и на рецензентите за укажаните искрени и конструктивни сугестии.

Од авторите

